

Lausuntopyyntö LAPELY/841/2024 Ailangantunturin pumppuvoimalaitos ja 400 kV voimajohto Pirttikoskelle ympäristövaikutusten arviointiselostus

YTLTK 02.10.2025 § 77
597/11.00.03/2025

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on pyytänyt lausuntoa (liite 1) Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakuntalta Ailangantunturin pumppuvoimalaitoksen ja 400 kV:n voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (oheisliitteenä). Lausunto pyydettiin antamaan viimeistään 26.9.2025. Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta on pyytänyt ja saanut lisäaikaa lausunnon antamiseen 5.10.2025 asti.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa on ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaista yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää varten käsiteltävänä Ailangantunturin pumppuvoimalaitos ja 400 kV:n voimajohto Pirttikoskelle - hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus. Hanke sijoittuu Kemijärven kaupungin alueelle sekä voimajohtovaihtoehtojen osalta myös Rovaniemen kaupungin alueelle.

Tiivistelmä

Kemijoki Oy suunnittelee Ailangantunturille pumppuvoimalaitoksen rakentamista sekä voimajohtoa Ailangantunturilta Pirttikosken sähköasemalle. Hankealue sijaitsee noin 22 km Kemijärven keskustasta etelään. Pumppuvoimalaitoksen yläallas on suunniteltu rakennettavaksi Ailangantunturin päälle ja ala-altaana toimii Kemijärvi. Tuotettava sähkö liitetään Fingridin Autissa sijaitsevaan Pirttikosken sähköasemaan. Voimajohdon jännite on 400 kilovoltia.

Hanke käsittää pumppuvoimalaitoksen ylävarastona toimivan yläaltaan rakentamisen Ailangantunturin yläosaan, ruoppauksen ala-altaana toimivassa Kemijärven Kuusilahdessa, tunnelien ja maanalaisten tilojen louhimisen ja rakentamisen, 400 kV:n voimajohdon rakentamisen Fingridin Autissa sijaitsevalle Pirttikosken sähköasemalle sekä sähköaseman ja pääsytien rakentamisen. Rakennettavan voimajohdon pituus on noin 38 km.

Pumppuvoimalaitoksen sähköntuotanto- ja pumppausteho on 550 MW ja laitoksen tyyppi pumpputurbiini. Koneistoja on kolme ja putouskorkeuspotentiaali noin 200 metriä. Ylävarastoaltaan pinta-ala on noin 1 neliökilometri ja vesitilavuus noin 13 miljoonaa kuutiometriä (m³). Pumppuvoimalaitoksen rakennusvirtaama on noin 300 m³/s. Vesitunnelin pituus ylävarastosta alavarastoon on noin 4,5 kilometriä ja halkaisija on noin 9 metriä.

Lausunto

Lausunnossa keskitytään ympäristö- ja terveydensuojeluviranomaisen näkökulmasta arviointiselostuksesta esiin tulleisiin puutteisiin ja havaintoihin.

Lausuntoehdotus on liitteenä 2.

Valmistelija

Ympäristötarkastajat Elina Aaltonen, Kaisa Soppela, Raisa Alatarvas,
johtava terveystarkastaja Elina Kostamovaara

Esittelijä

Ympäristötarkastaja Soppela Kaisa Kemijärvi

Päätösehdotus

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta antaa Lapin ELY-keskukselle liitteen 2 mukaisen lausunnon.

Päätös

Merkittiin pöytäkirjaan, että Antti Sirviö esteellisenä (HL 28.1 § kohta 5 yhteisöjäävi, Kemijärven yhteismetsän osakaskunnan hoitokunnan jäsen) poistui kokouksesta eikä osallistunut tämän asiakohdan käsittelyyn eikä päätöksentekoon. Puheenjohtajana tämän asiakohdan osalta toimi varapuheenjohtaja Niina Mattila. Tämän asiakohdan käsittelyyn osallistui Antti Sirviön varajäsen Erkki Oinas.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Riitta Savukoski esteellisenä (HL 28.1 § kohta 5 yhteisöjäävi, Kemijärven kaupunginhallituksen jäsen) poistui kokouksesta eikä osallistunut tämän asiakohdan käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Elina Aaltonen osallistui tämän asiakohdan esittelyyn asiantuntijana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Erkki Oinas toimii pöytäkirjantarkastajana tämän asiakohdan osalta.

Ympäristöterveyslautakunta päätti antaa Lapin ELY-keskukselle liitteen mukaisen lausunnon.